

Élő kövek

(1 Péter 2,5)

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XXI./k. sz. 2022. húsvéti különszám

FŐPLÉBÁNIÁNK HÚSVÉTI JÓKÍVÁNSÁGAI

Hívőnek a hitben megerősödést,/ Keresőnek mielőbbi helyes döntést;/ Hitetlennek igazabb gondolkodást,/ Mindenkinék bőséges istenáldást;/ a világban bárhol élő magyaroknak,/ Kik nemzetük föltámadásában bíznak,/ Áldott, békés, boldog húsvéti ünnepeket kívánunk!

CELEBRATIO PASCHALIS - A HÚSVÉT ÜNNEPLÉSE

Az I. században nem bizonyos, hogy a húsvétot ünnepelték. A *pascha* szón a nagypénteket értették. A 100. esztendő körül már különbséget tettek az Úr halála és föltámadása ünnepei között, és ekkor kezdték ünnepelni -ekkor még különböző időpontokban- a húsvétvasárnapot is. Ez egybe eshetett a zsidók húsvétjával, amely az Egyiptomból való kivonulás történelmi tárgyú ünnepe volt; máshol más napokon, amely vitát generált a keleti és a nyugati egyház között. Végül a 325. évi níceai zsinat

döntötte el a vitát, amikor meghatározta, hogy a tavaszi napéjegyenlőséget (március 21.) követő holdtölte utáni vasárnap legyen húsvét napja. Így ez az időintervallum a húsvét ünneplését március 21. és április 25. között teszi lehetővé. A húsvét idejétől függő ún. mozgó ünnepek (pl. hamvazószerda, pünkösd, úrnapja stb.) is ennek megfelelően változnak évről évre.

A magyarok az Úr Krisztus föltámadásának ünnepét húsvétnek nevezik, mert a húshagyókeddet követő hosszú böjt után ekkor vettek magukhoz először húst. Talán szebb és méltóbb lett volna Krisztus föltámadásnak, a kereszténységnek legnagyobb ünnepét úgy elnevezni, hogy annak tartalma kifejeződjön.

Húsvétvasárnap kitörő örömmel üli meg az anyaszentegyház Jézus Krisztus halálon aratott dicsőséges győzelmét, és egyben megünnepli az ember föltámadását is a bűnök okozta lelki halálból. Külön öröm tölti el a *katekumenek* (hittanulók) megkeresztelése miatt is, amiért régen több egyházban húsvét oktávája alatt két misét is celebráltak: egyikben az Úr föltámadását, a másikban pedig a keresztséget ünnepelték. Az újonnan megkereszteltek a megszentelő kegyelmet szimbolizáló fehér öltözetben vettek részt a húsvét hetébe, nyolcadába eső hét napjain a következő *fehérvasárnapig*. A milánói ún. *ambrozián* (Szent Ambrus-féle) liturgia is ezt követi. A római liturgia e kettőt már nem különíti el. A húsvét officiuma (papi zsolozsmája, imái) minden himnusza és evangéliuma elé helyezi ezt a mondatot: „*Ezt a napot az Úristen adta, örvendezzünk és vigadjunk rajta!*” Ebben az időben az *alleluja* (am. dicsérvétel Jahvét) szó, mint *akklamáció* (fölkialtás) sokkal gyakrabban mondatik, mint máskor.

A húsvéti vigília szertartása minden vigíliák anyja, az év legünnepélyesebb liturgiája. Egyházunk szent jelekben tárja elénk ezen az éjszakán üdvösségünk titkait.

A fényünnepség a föltámadt Krisztust jelképező húsvéti gyertyát meggyújtó tűz megáldásával kezdődik. Krisztus világossága szétárad a teljes díszkivilágítással. Az 5 tömjén szem Jézus öt szent sebét jelzi, az évszám a születése óta eltelt éveket, a görög ábécé első és utolsó betűje, az alfa és az ómega pedig azt hirdeti, hogy Krisztus a kezdet és a vég, akié a hatalom és a dicsőség.

Az igeliturgia Isten Igéjét hirdeti, amely az ószövetségi előképekben és az Újszövetség beteljesedésében tárja föl a megváltás titkait. Hét (minimum három) ószövetségi és két újszövetségi olvasmány hangzik el, köztük zsoltárokat éneklünk. Eleinte csak énekhanggal zengjük azokat, majd a glóriára (dicsőségre) visszatérnek Rómából a harangok, a csöngők és az orgona is, amely kíséri a további énekeket.

A keresztség rítusa a tisztító erejű vizet használja a Krisztus halálából és dicső föltámadásából fakadó élet és kegyelem szimbólumának. Megszenteli a keresztvizet és megáldja a keresztelő kutat. Tudatosítja bennünk, hogy meg kell halnunk a bűnnek, és föl kell támadnunk az Istennek tetsző új életre.

Az Eucharisztia celebrálása a szentmise áldozati része: amelyben az egyház, mint egykor Jeruzsálem papkirálya, Melchizedek is tette, kenyeret és bort vesz áldozatához Krisztus jelenvalóvá tételére, hogy ő immár vérontás nélkül áldozza föl magát fölkent papjai által oltárainkon élőkért és holtakért második eljövételéig.

Processio resurrectionis, a föltámadási körmenet már nem része a római liturgiának, hanem közép-európai hagyomány, hogy kivigye az egyház a világ elé az Oltáriszentségben jelenlévő Krisztust, akinek szobrát is viszi föltámadásból fakadó mérhetetlen örömeinek demonstrálására. A húsvéti körmenetről visszatérve szentségi áldásban részesülünk, és a föltámadt Krisztus szobrát 40 napig az oltárra tesszük.

TEMPUS PASCHALE – A HÚSVÉTI IDŐ

Minthogy húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, az egyház nem elégszik meg azzal, hogy annak misztériumát oktávával (nyolcaddal) tartsa, hanem 50 napon át, egészen pünkösdig, a Szentlélek eljövételéig ünnepli, amikor ismét kiszolgáltatja a kereszttség szentségét. A pünkösd nyolcadát befejező Szentháromságvasárnap már a húsvéti időt és ünnepkört, valamint -a híveknek kötelezően előírt- húsvéti szentáldozás határidejét is lezárja.

Húsvét hetében a szentek az évi ünneplése elmarad. A szertartások liturgikus öltözetének színe a fehér, vagy annak még ünnepélyesebb színei az arany és ezüst. A reggeli, déli és esti harangszóra nem az *Angelust*, az Úrangyalát imádkozzuk, hanem a *Regina coeli*, Mennyei Királyné Asszonya kezdetű antifónát. Böjtöt nem tartunk, kivéve pünkösd vigíliáján, előestélyén.

A húsvétvasárnaptól számított 40. napon, csütörtökön van az *ascensio Domini*, az Úr mennybemenetelének ünnepe, amely a III. században került a kalendáriumba, mint azt Caesareai Szent Özséb említi 325-ben. Ez ünnep magyar elnevezése *áldozócsütörtök*, mert e napon tartották a gyermekek első szentáldozását és ez a nap volt a kötelező húsvéti szentáldozás elvégzésének záró napja. Az előtte való három nap ún. *keresztjáró nap*. Hétfőn, kedden és szerdán reggel processziók, körmenetek indultak a plébániatemplomokból útszéli keresztetekhez a mindenszentek litániáját énekelve és könyörögve a jó termésért. Ugyanilyen célból április 25-én, Szent Márk evangélista ünnepén szintén könyörgő menetet indítottak (kereszténnyé téve egy pogány római szokást), de már a szántóföldekre, hogy megszenteljék a zsenge búzát megvédendő a jégveréstől, rozsdától és mindenfajta növényi és állati kártevőktől.

HÚSVÉTI NYÚL, TOJÁS ÉS BÁRÁNY

A húsvét egyik legfőbb jelképe a termékenységre utaló szapora nyúl. Németül a gyöngytyúk *Haselhuhn*. Ebből maradt a nyulat jelentő *Hase* és körülötte a tojások.

A piros tojás az élet és a föltámadás szimbóluma, melyet Jézus rácsöppenő vére festett pirosra. Krisztus a sziklasírból élve jött ki, a tojásból is élő csibe bújik elő.

A bárány a Bibliában a kivonulás előtti vacsora főfogása; vérével jelölték meg az ajtófélfát, hogy az öldöklő angyal elkerülje őket. Krisztus a mi áldozati Bárányunk.

FŐPLÉBÁNIÁNK HÚSVÉTI HIRDETÉSEI ÁPRILIS 16-17-18-ÁN

1./ **Húsvétvasárnap és húsvéthétfőn** vasárnapi miserendert tartunk: **szentmisék reggel 8 és de. 10 órakor** lesznek. Két év szünet után sokan ünnepeljünk együtt!

2./ **Húsvétvasárnap** de. **9-kor litánia** keretében ünnepélyes **ételszentelést** végzünk. Áldott húsvéti ünnepeket kívánnak a főplébánia munkatársai a kedves Híveknek.

3./ **Húsvétvasárnap** de. a **10** órai ünnepélyes plébániai **koncertnagymisé**n templomunk énekkara polifón ordináriumot és motettákat énekel.

4./ **Húsvéthétfő** tanácsolt ünnepén de. a **10-es latin** nyelvű **korális nagymisé**n a szkóla gregorián ordináriumot és himnuszokat énekel.

5./ **Húsvét fehér szombatján**, Szent Adalbert, főegyházmegyénk patrónusa ünnepén de. 9-től kérjük a testvérek segítségét a két hete elmaradt plébániakerti munkákhoz.

6./ Egy hét múlva, **húsvét 2., fehérvasárnapján**, az isteni irgalmasság és Szent György vértanú ünnepén de. 9-kor tartjuk a **Márk-napi búzaszentelőt** a jó termésért

7./ **Húsvét** kétnapos ünnepén kérjük nagylelkű adományaitokat templomunk fönntartására. Az itt élő megkereszteltek szíveskedjenek az egyházadót befizetni és majd az SZJA-ból a katolikus egyháznak az 1 %-ot megajánlani a 0011-es számon.

MISEINTENCIÓK

Nagyszombat 15-18 h Szentségimádás a szentsírnál **CS**

18-21 h G Húsvéti vigíliaszertartás; mise a tisztítótűzben szenvedő lelkekért **K**

HÚSVÉTVASÁRNAP: JÉZUS KRISZTUS FÖLTÁMADÁSA; április 17.

8 h G +Keresztúri Károly és neje Mária, vmint +Károly fiuk **É**

9 h G **Húsvéti litánia ételszenteléssel É; 9.30 h Deák István keresztelője CS**

10 h G +Balogh Sándor férj és édesapa (18. évf.) **K**

HÚSVÉTHÉTFŐ: április 18.

8 h G +id. Maslowski Ferenc és neje Anna szülők **É**

10 h G Élő unokák, dédunokák és leendő dédunokák **K**

Húsvétkedd 18 h +Mária édesanya (40. évf.) **É**

Húsvétszerda 7 h Élő Angéla és Annamária testi-lelki egészsége **CS**

Húsvétcsütörtök 18 h +József és András, vmint +Endre gyermek **É**

Húsvétpéntek 7 h Élő Ágnes (84), +János (116) és +Margit (109. szül.nap) **É**

Húsvét (fehér)-szombat 18 h +Tózsér János és neje Marcella, +Béla fiuk (névn.) **É**

HÚSVÉT 2., FEHÉR VASÁRNAPJA: az isteni irgalmasság és Szt. György ünnepe

8 h G Az +Sarusi- és Tóth-nagyszülők **É**

9 h G **Litánia a jó termésért búzaszenteléssel** **É**

10 h G Hálaadás Isten irgalmasságáért